UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones prestantissimi viri Ro||berti de Litio: ordinis Minoru[m] sacre theologie professo||ris: pontificis Aquinatis

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.cccccxiij. vi. no.Maij.

Feria sexta: de horrendo homicidij vitio. Sermo. lx.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70607

Visual Library

cognouit illū eſſe: voluitq̀ʒ pedes eius
tāgere: ⁊ tūc nō fuit ꝑmiſſa: qn̄ poſt cuʒ
alijs mulieribus tenuit pedes eius duʒ
eis apparuit in via qn̄ poſt exiliū ꝑue-
niēs cū Lazaro ⁊ Martha: ⁊ ceco nato
quē xp̄s illuminauerat: ⁊ btō Marimi
no alijſq̀ʒ xp̄ianis Marſiliā: poſt illius
p̄rie ↄuerſioneʒ: poſtq̀ʒ miracula plīma
ſupne ↄtēplatiōis auida aſperrimā he
remū petijt: ⁊ in loco angelicis manibꝰ
preparato ꝑ triginta annos incognita
mā ſit: in quo nec aquarū fluēta: nec ar-
boꝝ: nec herbarū erāt ſolacia: vt ex hoc
manifeſtaretur ꝙ nō terrenis refectio-
nibus: ſed celeſtibus epulis ſatiabatur
Qualibet enim die ſeptem horis cano-
nicis ab angelis in ethera eleuabat̄ et
celeſtiū agminū glioſos cātus corpora-
libus auribus audiebat. Quāta adhuc
fuit eius iocūditas: cū diſpoſitione dei
in extremo vite ſue a ſacerdote quodaʒ
inuēta eſt: quē ad beatū Mariminum
miſit vt die reſurrectiōis dn̄ice oratoriū
ſolus ingrederet̄ tp̄e quoad matutinuʒ
ſurgere cōſueuerat. Qđ ⁊ fecit viditq̀ʒ
in oratorio Mariā magdalenā ſpacio
duoꝝ cubitoꝝ eleuatā a terra ⁊ ſtātē in
medio angeloꝝ. O quātū fuit magda-
lene gaudiū qn̄ poſtremo cōuocato vni
uerſo clero ab ipſo ep̄o ſctiſſimū ſacr̄m
cū multa lachrymarū inundatione ſu-
ſcepit ⁊ an̄ altare ꝓſtrata aīam emiſit
ad celos. O admirabilis deus. O p̄r mi
ſericordiarū q̄ obliuiſceris oīm iniq̄ta-
tū quas fecit impius: ſi ad pn̄iam reuer
tat̄. Ecce oſ̄diſti nobis ī maria magda
lena quāta eſt bonitas tua: quāta pati
entia: quāta charitas: quāta gr̄a. Tu il
lā peccantē ſupportaſti: ad te fugiētē te
nuiſti: obaudiētē aduocaſti: reuertēteʒ
ſuſcepiſti: ⁊ penitētē iuſtificaſti: atq̀ʒ iu
ſtificatā in celo eſſe iuſſiſti. Cuius meri-
tis maieſtatē tuā ſupplices dep̄camur:
vt nobis largiat̄ hic gratiā ⁊ in futuro
ſempiternā gloriam. Amen.

¶ Feria ſexta poſt dn̄icaʒ in paſſiōe: de
horrēdo pctō homicidij ad qđ cōſequi
ſolet deſꝑatio ⁊ ipenitētia. Sermo. lx.

Cogitauerunt vt interficerēt eū. Scri
bunt̄ hᷓ verba Joh. xi. c
in euāge. hodier. Neſci
q̄eſcere maligna mēs in
uidoꝝ: q̄ ſemꝑ ꝓximo machinat̄ mala
⁊ exq̄rit dolos. Neq̀ʒ pctm̄ aliqđ tā gra
ue eſt: vt ſibi facile non appareat. Pro
pterea ſcribe ⁊ phariſei ſtatuerūt in co
gitatu peſſimo interficere xp̄m qđ tādē
ope cōpleuerūt. Sic ⁊ plerīq̀ʒ hoīes non
quā ferales atq̀ʒ crudeles ad ſuā irā ex
plēdaʒ ſepiſſime ſuos ꝓximos occidere
nō formidāt. Et qm̄ homicidij pctm̄ ſo
let ſeq̄ deſperatio: iccirco ad tantū peri
culū deuitādū in p̄nti ſermone de homi
cidio erimus locuturi: q: penitentibus
ſatis ꝓdeſſe pōt huius materie decla
ratio. De homicidio ergo tria principa
lia myſteria ꝓponemus aperiēda.

Primū đr diffinitio.

Scđm modificatio.

Tertiū punitio.

¶ Quid ſit homicidiū: ⁊ de his q̄ interfi
ciūt ſeipſos: ⁊ de occiſione brutoꝝ: ⁊ de
qualr̄ qn̄q̀ʒ homicidium fieri pōt abſq̀ʒ
peccato. Cap. j.

Primū myſterium de homici
dio aperiēdum đr diffinitio.
In quo q̄d ſit homicidiū vi
deamus. ⁊ ſm̄ Ray. in ſum.
ſua. ⁊ Hoſt. in ti. de homicidio. Homici
dium eſt hoīs occiſio ab hoīe facta: ⁊ dr̄
ab hoīe ⁊ cedo cedis: q̄ſi hoīs cedium.
Pro cuius ↄcluſionis declaratione tria
ſunt dubia declaranda.

Primū vtrū ſit licitum occidere volu
cres: piſces: ⁊ hm̄oi.

Scđm vtrū homo peccet interficere
ſeipſum.

Tertium vtrū homicidiū fieri poſſit
abſq̀ʒ peccato.

¶ Ad primū dubiū r̄ndet Aug. li. j. de ci
ui. dei. c. xx. di. ꝙ fuit ⁊ eſt error mani
cheoꝝ tenētiū ꝙ nō ſit licitū hoī interfi
cere bruta ⁊ irronabilia. Cuiꝰ erroris im
pietas appet: q: deꝰ bn̄dicēs oīa ſupradi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

cta ad vſum hoīs deputauit. Uñ Geñ. ix. dicit deus. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ replete terrā: ⁊ ſic terror veſter atq3 tremor ſup cūcta aīalia terre: ⁊ ſup oēs volucres celi cū vniuerſis q̄ mouent ſuper terrā. Oēs piſces maris manui vr̄e traditi ſunt: ⁊ oē qđ mouet ⁊ viuit erit vobis in cibū. Propterea Augu. vbi. ſ. ait: Juſtiſſima ordinatione creatoris et vita ⁊ mors eorū nr̄is vſibus ſubdit. Ex quo inq̄t Tho. ij. ij. q. lxiiij. ar. j. ꝙ null⁹ peccat vtēdo re ſua ad hoc ad qđ eſt ordinata. Ex ordinatiōe aūt diuina vt p̄dictū eſt gñalr plāte ſunt ꝓpter aīalia ⁊ vtraq3 ꝓpter hoīez. Uſus aūt eorū in cibū maxie neceſſari⁹ eſt qđ ſine occiſiōe fieri nō pōt. Unde ⁊ Ariſt. in. j. pol. inq̄t ꝙ venatio eſt q̄ſi qođā iuſtū bellū q̄ hō rōnalis rebelles ſibi beſtias deuincit: ⁊ ad ſuū vſum ↄuertit: ꝓpter q̄ oīa ī diffinitiōe dr̄ ꝙ homicidium eſt hoīs ⁊ nō bruti. ¶ Ad ſcđm dubiuz fuere nōnulli q̄ dixerūt ꝙ nō peccat q̄ iterficit ſeipm qr inuēti ſunt ꝯſtātiſſimi viri q̄ ſibiipſis mortē intulerūt. Nā ſamſon iterfecit ſeipm: vt pz Judic. xvj. Cato cēſorin⁹: vt dr̄ i Speculo hoc ipm fecit. Idē ⁊ Cato vticeñ. vt refert Lac. in. iij. li. idipm confirmās de cleāte: de criſpo: de zenone: ⁊ de empedocle. Curti⁹ armat⁹ eq̄ in hiatu terre ſe p̄cipitauit, vt Aug. meminit li. v. de ciui. dei. c. xviij. Sz ↄ hāc opi. eſt vitas rei: qr vt inq̄t Alex. in. iij. q. xxxiiij. mē. j. ⁊ Tho. ij. ij. vbi. ſ. ar. ij. Nulli licet ſibiipſi mortez inferre q̄druplici rōne. Prio h᷒ eſt ↄ rōnē naturalē: qr vnaq̄q3 res nitit ↄſeruare ſeipſam. Uñ Ariſt. in ij. de aīa. ait: Oīa appetūt eſſe: ⁊ illi⁹ cā agūt q̄cq̄d agūt ſm naturā. ⁊ Boe. i. iij. de ↄſo. Oē nāq3 aīal tueri ſalutē laborat: mortē ꝑniciēq3 deuitat. Scđa rō eſt qr eſt ↄ charitatē q̄ vnuſq̄ſq3 tenet ſe diligere. Tertia rō eſt: qr eſt ↄ cōitatez: qr q̄libet hō eſt pars cōitatis. Quarta rō qr eſt ↄ deū: ſicut q̄ alienū ſeruū interficit. Quare ꝓ nullo caſu dz ſe q̄s occidere. Neq3 etiā occaſiōe vitādi penam: qr ſm regulā apl̄i nō ſunt faciēda mala vt inde eueniāt bona. De Samſone vō et ṽginib⁹ q̄buſdā q̄ tpe ꝑſecutiōis ſe in caſurū fluuiū p̄cipitarūt ⁊ tñ iter ſctōs habent. ait Aug. li. j. de ciui. dei. ꝙ nō peccauerūt ſe occidēdo: qr fecerunt illud ex reuelatione ⁊ inſtinctu ſpūſſcti. Cauenduz tñ eſt hodie vt nō credat oī ſpūi: qr diabolus trāſfigurās ſe in angelū lucis multos decipe ↄſueuit. Ad tertiū dubiū cū q̄rebat: vtrū homicidiuz fieri poteſt abſq3 pctō? Dico ꝙ ſic in triplici actu.

Primus dr̄ caſualitatis.
Scđs neceſſitatis.
Tertius vtilitatis.

¶ Primus actus dr̄ caſualitatis: cuz q̄s aliū interficit nō volūtate: ſed caſu: vt inquit Ray. in ſum. ſua. Caſu fit homicidiū: vt cū quis ꝓijcit lapidē ad auez: vel ad aīal: ⁊ alius tranſiens ex inſperato occidit: vel incidit arborez ad cuius caſuz aliquis opprimit. Sed diſtinguēdum eſt: qr interficiens caſu aut dabat operā rei licite: aut illicite. Si illicite vt puta ſi ꝓijciebat lapidez verſus loca ꝑ q̄ conſueuerūt hoīes tranſitū facere: et ſimilia: hic homicida reputat. vt. xv. q. j. c. merito. §. itaq3 ex p̄miſſis. Uñ ſi clericus ludo: vel exercitatione viriuz: vel venatione iaculum mittens alium perimit: qr hoc ab eo debet eſſe penitus alienum: homicidij reus efficit: vt pz. l. di. c. clerico. ⁊ ex̄ de preſump. c. j. Si vō interficiens caſu dabat operam rei licite: vt quia magiſter cauſa diſcipline verberabat diſcipulum: vel qr deponebat aliquis fenum de curru: vel arborē ꝓpriaz ſibi neceſſariam incidebat: ⁊ ſimilia. hic ſi adhibuit diligentiam quam potuit: videlicz reſpiciendo ⁊ proclamando nō nimis tarde vel remiſſe: ſed tempore cōgruo ⁊ alte: ita ꝙ ſi aliquis erat ibi vel veniebat: poterat fugere ⁊ ſibi cauere: ⁊ magiſter non exceſſit modum in verberando diſcipulum: non imputabitur ei homicidium ſi caſu contingat. Si autez dabat operā rei licite: ⁊ nō adhibuit diligentiam debitā: homicidiū imputabit ei. Hmōi diſtinctio ponit di. l. c. ſepe

cõtingit.⁊.c.ſi duo fratres.⁊ ex̄ de ho-
mi.c.Jobes.⁊.c.q̄dã vt aſſeris. Scđs
act⁹ in quo homicidiũ non eſt pctm̄ dr̄
neceſſitatis:cũ quis aliũ ĩterficit ſe de
fendẽdo ne occidat̄ ab eo. Notandum
tñ ẜm Ray.ĩ ſumma ſua:ꝙ aut neceſſi
tas occidẽdi fuit euitabilis:qꝛ poterat
euadere abſq₃ occiſione:⁊ tũc eſt reus
homicidij:aut fuit neceſſitas ineuita-
bilis:qꝛ occidit hoĩem ſine odij medi-
tatiõe:imo cũ dolore animi ſe ⁊ ſua li-
berãdo cũ al's nõ poterat euadere:et
ſic occidẽs nõ peccat:nec aſtrĩgitur ad
pñiam niſi ad cautelã ꝓpter ambiguũ
duplicitatis.vt pʒ.xxiij.q.v.c. excõmu
nicatoꝝ.Et licʒ quidã dixerint ꝙ iſtud
intelligitur de laicis tm̄ et nõ de cleri-
cis. Veruntñ verior eſt opinio ⁊ cõmu
nior ꝙ clericus interficere põt ĩ neceſ-
ſitate ineuitabili:et nõ peccat nec effi-
citur irregularis.ſicut habet̄ ex̄ de ho-
mici.in.c.ſignificaſti.et ex̄ de ſen.excõ.
c.dilecto filio.li.vj.⁊ in cle.ſi furioſus.
de homi.qꝛ vt dr̄.ff.de iuſti.⁊ iure.l.vt
vim vi. Vim vi repellere licet cũ mode
ramine ĩculpate tutele. ¶ Terti⁹ actus
in quo homicidiũ nõ eſt peccatũ dicit̄
vtilitatis:cũ ſcilicʒ quis aliuʒ occidit:
vel in bello iuſto pugnãdo:vl' ex auto-
ritate officij iuris ordine ſeruato:male
ficos puniẽdo. Naʒ Exo.xxij.dixit de⁹:
Non patieris maleficos viuere ſup ter
rã. Exquo dicit Tho.ij.ij.vbi.ſ. ar.ij.
ꝙ ſicut licitũ eſt occidere aĩalia bruta:
inquãtũ naturalr̄ ordinant̄ ad vſuʒ ho
minũ:ſic ĩperfectũ ordinat̄ ad pfectũ.
Sic cũ oĩs ps ordinet̄ ad totũ:ſic imp
fectũ ad pfectũ. Oĩs eñ ps naturalr̄ ẽ
ꝓpter totũ:vñ et ꝓ ſalute toti⁹ corpis
laudabiliter pcidit̄ur mẽbrũ putridũ.
Jccirco cum quelibet ſingularis perſo
na cõparet̄ ad totã cõmunitateʒ ſicut
ad totũ:vn⁹ hõ periculoſus cõmunita
ti et corruptiu⁹ alioꝝ laudabil'r ⁊ ſalu
briter occidit̄:vt bonum cõmune ſerue
tur q̄re nec iudex peccat reos ad mortẽ
condẽnando ex debito officij:et amore
iuſticie. Nec miniſter peccat ſi iuſſus a
iudice occidat condẽnatum. vt habet̄
expreſſe.xxiij.q.v.c.miles.⁊.c.cũ mini-
ſter.c.lex eterna.c.officia.⁊.c.q̄ malos
percutit. Et vtinã hm̄oi ſeueritas abũ-
daret in illis:ad quos ſpectat alioꝝ cri
mina punire. Veruntñ hodie puniunt̄
nõ rei ⁊ malefactores amore iuſticie ſ;
illi tm̄ q̄ lʒ rei ſunt fautores tñ nõ hñt.

¶ Q non ſolum manu ſed etiam mul-
tis alijs modis homicidium damnabi-
liter cõmitti poteſt. Capitulum.ij.

SEcundũ myſteriũ de homi-
cidio aperiendũ dr̄ modifi-
catio. Jn quo videndum eſt
quot modis homicidiũ cõ-
mittit̄. Et loquendo de ho-
micidio proprie dico ꝙ committi po-
teſt tripliciter.

Primo ſuaſione.
Scđo auxiliatione.
Tertio operatione.

¶ Primo ſuaſione vel conſilio.et ẜm
Guil'.hoc intelligit̄ de cõſilio exhorta-
tionis vel approbationis:nõ de conſi-
lio ſimplicis opinationis.ſi q̄s eñ que-
renti alicui in gñe:an liceret xp̄iano cle-
rico vel laico paganũ occidere:nõ ani-
mo perſuadẽdi ſed exponẽdi quid hoc ca-
ſu ſentiret reſpõderet hoc eſſe licitum
non fieret irregularis:licʒ ille cui tali-
ter reſpondiſſet paganũ poſtea interfi-
ceret ex cõfidentia illi⁹ reſponſionis ſ;
etiã iſte erraſſet in rñdendo. Jnno.iiij.
in glo.ſup.c.ad audiẽtiã. ex̄ de homi.
dicit ſic:Intelligitur ꝯſilium vel man-
datũ dediſſe in mortẽ alicuius q̄ſi ſua-
ſit illud vel rogauit vel mãdauit vel ali-
os conſuluit vtilitatẽ que ſequeret̄ ex
homicidio oñdẽdo. ¶ Scđo cõmittit̄
homicidiũ auxiliatione:cũ ſcilicʒ quis
auxiliatur occiſori aſtando:miniſtran-
do arma:monẽdo:cõfortando:⁊ huiuſ-
Vt eñ dr̄ Rom.j. Non ſolũ qui faciunt
ſed etiam q̄ conſentiũt facientibus di-
gni ſunt morte. ¶ Tertio cõmittit̄ ho-
micidium operatione:⁊ hoc multipli-
¶ Primo veneno aut venenoſis medi-
cinis. Sic occiderunt Alexandrũ ma-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gnum: Caſſander: Philippus: ꝛ Ġolla
filij antipatris ſm. Q. Curtiū. Dede-
rūt nāqꝫ in potū venenū ſibi: quo hau-
ſto ſm Juſtinū in media potione velut
telo ꝯfoſſus īgemuit deportatuſqꝫ eſt
a cōuiuio ſemianimis. Maliuoli autē
dicebant eum ebrietate perire. Quarto
itaqꝫ die indubitata morte: ſentiēs tu-
multuātes milites q2 rex occidebať in-
ſidys pia orōne ſedauit: cūctiſqꝫ dexte
rā porrigēs eos oſculatus eſt: ſicqꝫ de-
fecit anno etatꝫ ſue. xxx. Venenoſis in-
ſup herbis atqꝫ medicinis carnales q̄-
dā ꝛ libidinoſe mrēs filios ſuos adhuc
in vtero latitātes ꝑimūt. Medici autē
ꝛ aromatarij vel incuria vel negligen-
tia vel malicia dū venenoſas medici-
nas egrotis tribuūt: in hūc errorē pro-
labunť. Taceo reliqua q̄ dicere poſſem
tā de mulierib9 q̄ꝫ de viris: qm̄ ſuffice-
re dꝫ eis q̄ venenis vtunť: ſtimulus cō
ſciētie ſue. ¶ Scđo cōmittiť homicidiū
ope cū maleficijs ꝛ incātationib9. Vi-
di ego Janue cōbuſtam ꝛ affixam palo
quādā ſclauā: q̄ ſuū dn̄m ac dn̄am cum
his diabolicis ſupſtitiōib9 īterfecerat.
¶ Tertio cōmittiť homicidiū ope ꝑcu-
tiēdo manu. Sic Cayn īterfecit fratrē
ſuū Abel. vt dꝫ Gen̄. iiij. Et h̄ vtiqꝫ pec
catū ſatis graue eſt atqꝫ crudele: tū q2
eſt ꝯ ꝓceptū dei q̄ ait Exo. xx. Nō occi-
des. Tū q2 eſt ꝯ opificiū eius q̄ corpus
ꝛ aīam mirabili ſapientia ſua vniuit.
Eſt etiā hoc pctm̄ ꝯ corpus ꝓximi ſe-
pe ꝯ aīam eius: q2 dū interficiť non eſt
ꝯtritus. Eſt ꝯ parentes interfecti q̄ ex-
citanť ꝛ cōmouenť ad odiū. Eſt ꝯ rem-
publicā q2 homicida oēs leges oiaqꝫ
iura ſpernit. Eſt ꝯ angelū cuſtodiētē q̄
nō parū de ſuo cuſtodito īterfecto de-
dignať. O igiť homicida ꝑtinax et ſu-
perbero pctor nequiſſime: o crudelior
oī fera peſſima: cōtine manū tuā; noli
ſeuire in ꝓximos tuos. Si peccaſti hac-
tenus age pnīam. Si ī ꝓpoſito es occi
dēdi deſine ab ira ꝛ derelinq̄ furorē: vi-
ce teipm̄: et noli pctm̄ tā horrēdū tāqꝫ
deo exoſum īmortali cōmittere. Noui

nāqꝫ q̄ꝫ plures q̄ tādē leti facti ſunt: eo
mutauerūt ꝯſiliū ſuū. Propterea dico
ꝛ iterū dico: Nolite locū dare diabolo:
nolite effundere ſanguinē hoīs qm̄ inť
cetera pctā homicidiū maximi eſt no-
cumēti. Vn̄ poſito q̄ homicida hr̄et in
ptāte vel deſtruere celū ꝛ terrā ꝛ oīa q̄
in eis ſunt: dūmō talis deſtructio non
veniret in dānuꝫ hoīm: vel interficere
hoīem: maius malū cōmitteret illū in-
terficiēdo q̄ꝫ deuaſtādo cūcta corpora
celeſtia: et oīa alia q̄ ſunt ī hoc mūdo.
Maiorē ſiq̄dē iniuriā faceret deo hoīeꝫ
interficiēs: q̄ꝫ q̄ ſine hoīs dāno celū pri
uaret luminarib9 ſuis: aerē volucrib9:
terram arboribus: et mare aquis.

¶ Q2 leges oēs tam diuine q̄ꝫ humane acriter ꝛ grauiſſime dānat ac puniunt homicidas. Caplm̄. iij.

Tertiū myſteriū aperiendum
de homicidio diciť punitio.
Punitur ſiquidē homicidiū
grauiter triplici pena.

Primo pena legali.
Scđo pena cōſciētiali.
Tertio pena diuinali.

¶ Primo puniť pena legali. Scriptuꝫ
quippe eſt in lege veteri Exod. xxj. Qui
percuſſerit hoīem volens occidere: mor
te moriať. Idē dicit lex ciuilis. ff. ad. l.
cor. de ſica. l. j. ꝛ C. ad. l. cor. de ſica. l. is
q̄ cū telo. Scđm̄ vo legē canonicā ho-
micida eſt irregularis: ꝛ nō pōt ꝓmo-
ueri: ꝛ eijciť iā ꝓmot9: ſicut pꝫ. l. di. c. ſi
q̄s viduā. ꝛ. l. ſi. di. c. aliq̄ntos. ꝛ de pe. di.
j. c. ꝑiculoſe. ꝛ ex̄ ne cle. vľ mo. c. ſnīam
ſanguinis. ꝛ ex̄ de homi. c. ſicut dignū.
ꝛ. c. ſignificaſti. ¶ Scđo puniť homici
diū pena ꝯſciētiali. Nam in foro pnīe
ſm Ric̄h. in. iiij. homicida aſtringi dꝫ
ad ſatiſfaciēdū: ꝛ q̄uis nō poſſit reſti-
tuere vitā; obligať tn̄ ad reſtituēdum
alia bona ꝓ illo dāno cōpēſata qualita
te leſi: ꝛ quātitate dāni: ꝛ poſſibilitate
dānificantis. Et hanc reſtitutionē de-
bet facere ad arbitriuꝫ boni viri. Et q̄
talis teneať ad reſtitutionem pꝫ: quia
quāto hō aliū plus dānificat: tāto ma

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gis ad reſtitutionē tenet. Bona autem
corpis bona exteriora excedūt. Scot⁹
aūt i. iiij. di. xv. dic̄ ꝙ ꝓ ſatiſfactiōe ho
micidij expedit homicide. Primo ꝙ ex
ponat vitā ſuā in cā iuſta: vtpote ꝯ ec-
cleſie inimicos: vel ꝯtra hereticos ſeu
alios infideles: et hoc ordinādo laborē
⁊ periculū ſuū in ſatiſfactionē illi⁹ quē
ipe occidit: vt ſi cui nō pōt in corporali
bus ſatiſfacere: ſatiſfaciat ī ſpūalibus
bonis. Scdo ſi pdicti caſus nō occur-
rāt totā vitā ſuā in orōne ⁊ pnīa debet
ordinare ad illius ſubleuationē quem
ipſe occidit. Tertio quoqꝫ ſi interfect⁹
alios ſuſtentabat. ſ. prēm vel matrem:
aut alios ſibi ꝓpinquos ſeu paupes:
obligat talis interfector oībus illis ad
tantā reſtitutionē quātā illis abſtulit
per interfectionē illius. Sed ego puto
Scotū oīa ſupradicta intellexiſſe de
quadā cōgruitate: nō neceſſitate ⁊ pre-
cipue primū ſcꝫ de exponēda vita ꝓ aīa
interfecti: qḋ ſi ipſe intelligi voluit de
neceſſitate expedire. ego ſalua reueren
tia ſua id non credo neqꝫ teneo: qm̄ vt
inquit Hiero. ad damaſum papā. Lex
iuſticie tenax clementiā non habebat.
Sed quicūqꝫ adulter fraudator homi
cida: ⁊ vt breuiter dicā qualicūqꝫ mor-
tali crimine detinebat: nulla venia pe
nitētie laxabat a crimine: oculū ꝓ ocu
lo: dentem pro dente: aīam ꝓ aīa iube-
batur exoluere. Sed miſit deus filium
ſuū natū ex muliere factū ſub lege qui
auſteritatē legis euāgelij gratia tēpe-
rauit. hec ille. Et ꝓpterea mihi videt
ꝙ occiſori penitēti ſatiſfaciat quelibꝫ
alia ſatiſfactio ſibi īpoſita ad arbitriū
diſcreti cōfeſſoris abſqꝫ hoc ꝙ vitam
ſuā exponat periculo mortis: qꝛ talis
obligatio ſatis eſſet dura atqꝫ pericu-
loſa. Induceret nāqꝫ quoſlibet homici
das in deſperationē ⁊ deus benignus
deſperationē maxime odit: quia vt ait
Hiero. ad Ruſticū monachū. Nihil ſic
offendit deū ſic cor impenitēs. Solum
deſperationis crimen eſt qḋ veniā con
ſequi non pōt. ¶ Tertio punit homici

diū pena diuinali. Eſt vtiqꝫ ſepiſſim
deus homicidarū ſeuiſſimus vltor
buſtiſſimus ꝓſecutor: cuius iudicio
vt homicide ferientes gladio: gladio
riant. Et omiſſis que in ſcripturis h
bētur ⁊ notiſſima ſunt. Patet etiā
in exēplis gentiliū. Crudelis ⁊ homi
da Cyrus ſm Iuſtinū ⁊ Paulum O
ſium in bello occiſus fuit: eiuſqꝫ cap
in vtrē hūano ſanguine plenū miſſ
eſt. Crudelis ⁊ homicida Nero: vt di
mus in ſermone de antixpo interfe
ſemetipſum Domician⁹ ſm Eutropi
⁊ Oroſiuꝫ qui ſenatores nobiliſſimo
occidit: multos etiā cōſobrinos ſuo
a cubicularijs ſuis occiſus eſt āno e
tis ſue. xlv. Hannibal carthaginēſi
qui ex crudelitate captiuos roman
oneribus ⁊ itinere feſſos: vt dicit V
lerius ſub rubrica de crudelitate. ſuc
ſa prima pte pedū reliquebat: quoſ
qꝫ fratres ⁊ propinquos ferro vſqꝫ a
mortē decertare cogebat: veneno ſe
tinxit. Nā fugerat poſt carthaginē d
uictā ad antiochū regē: ad quē a ſen
tu romano miſſi fuere legati q regē a
pacē cogerēt: hānibalēqꝫ depoſceren
cū hānibal de fuga atqꝫ ſalute oīno d
ſpaſſet veneno hauſto qḋ more reg
ſub gēma ferebat iclusuꝫ obijt. ſicqꝫ a
his q ad eū cōprehēdēdū miſſi fuer
exanimis eſt īuēt⁹ ſꝫ Eutropiū. De in
fectorib⁹ etiā ceſaris ſic ſcribit Sueto
Null⁹ fere triēnio ſuperuixit: nulluſq
naturali morte obijt. Nā pars naufra
gio: pars ꝑlio defūcta eſt. Quidā ſe
pugiōe quo Ceſarē vulnerauerāt occ
derūt. Dieb⁹ etiā noſtris multa nob
exēpla mōſtrata ſunt: ex qb⁹ vnū tace
dū minime puto. In ciuitate Eugub
quidā iuuenis noīe petr⁹ impedire v
lēs teſtm̄ pr̄is iaꝫ defuncti: vnū de ex
cutorib⁹ Laurētiū ſcꝫ de euſtrotijs d
Florētia filiū dñi Pale manu propri
interfecit. Erā ergo Padue vbi ⁊ dñs
Palas ſupradict⁹ etiā morabat: egoqꝫ
ſibi nūciaui dolēdū caſuꝫ ⁊ inopinat
filij: hortans illū plurimū ad patiētiā

Sequēti ꝟo quadrageſima cū Senas acceſſiſſem repperi ibi homicidā illuꝫ: qui ſepius ad me veniēs precabatur vt ab vxore interfecti q̄ florentie tūc erat per meas litteras ſibi veniā impetrarē: qđ cū obtinere nō valuiſſem: ille miſer in ciuitate Senarum ſtare decreuit: et dū habitaret in quodā hoſpitio: venerūt duo ex florētia ꝑcio ducti q̄ hoſpitē pecunia corrūpētes in ei⁹ cellario ꝑfatū iuuenē occiderūt amputauerūtqꝫ digitū eius his q̄ illos miſerāt ꝓ ſigno ferendū. Dū autē ſimul irent in itinere duo illi ceperūt ꝯtēdere vnuſqꝫ ī ſociū irruēs ipm peremit. At ⁊ ille capt⁹ eſt ⁊ ſm iuris regulas vita priuat⁹ in parteſqꝫ diuiſus tanꝙ duoꝝ homicidiorū ꝑditiſſim⁹ re⁹. O igiꝭ terribilis iuſticia dei q̄ homicidis etiā ī hac vita repēdit vicē. Timere igiꝭ illā oēs q̄ prōpti eſtis ad rixas ⁊ ab homicidio vobis caueatꝭ vt ſic valeatis acq̄rere in hoc ſecl'o dei gratiam: ⁊ in futuro gloriam. Amen.

¶ Sabbo poſt dñicā ī paſſiōe: de ſacratiſſima cōione: ad quam oēs fideles ſe debēt diſponere ⁊ ꝑparare. Sermo. lxi.

Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meum ſanguinē in me manet ⁊ ego ī illo. Uerba ſunt redemptoris nr̄i originalr̄ Joh. vi. Ampli⁹ nō eſt differēdū dicere ⁊ loq̄ de ſctiſſima cōione: qm̄ iā appropinquat tp̄s quo fideles cūcti ad illaꝫ deuote ſumendum eſſe debēt expediti. Sūt tn̄ multi q̄ obliti ſalutis ſue: cōicare aut negligūt aut renuūt ⁊ ꝯtēnūt: q̄b⁹ in hoc ſermōe oſtēdere ſtatui quāta ſit neceſſitas ſuſcipiēdi ſanctiſſimuꝫ euchariſtie ſacramētū. Opus eq̄dē eſt cū verbis ꝟitatis ꝯterere duriciē obſtinatoꝝ: qm̄ nihil periculoſi⁹ aut dānabili⁹ ipis pōt euenire q̄ ſepari ab amore: a beniuolētia: ⁊ a gra dñi noſtri ieſu xp̄i. Jpe vtiqꝫ in ꝟbis in themate allegatis ſe manſurū pollicetꝭ cū eo q̄ eius carnē māducat ⁊ ſanguinē bibit in ſacramēto altaris. Ut igiꝭ rūpantꝭ corda duriſſima eoꝝ qui cōionē fugiūt: de ipſius neceſſitate locuturi tria myſteria proponimus declaranda.

Primū ď: obligationis.
Secūdū excluſionis.
Tertium conditionis.

¶ Q̄ obligentur ad cōmunionem homines: tuꝫ ad memoriam paſſiōis xp̄i: tum propter eccleſie preceptum: tum etiaꝫ propter chriſti comminationem.

Capitulum. i.

Primum myſteriū de cōione declarādū ď: obligationis. Obligantꝭ ſiq̄dem hoīes ad cōicandū ſuſcipiēdūqꝫ ſanctiſſimū ſacrm̄ dñi noſtri ieſu chriſti triplici ratione.

Primo rōne recordationis.
Secūdo rōne preceptionis.
Tertio rōne cōminationis.

¶ Primo rōne recordatiōis. Inſtitutū ſiq̄dē fuit ſacramētū altaris a dño ieſu xp̄o vt fideles ſui illud ſumētes recordarentꝭ amoris quē nobis oñdit dū ꝓ nr̄a ſalute paſſionē acerbiſſimā crudelēqꝫ mortē patiētiſſime tolerauit. Un̄ Mat. xxvi. ⁊ Lu. xxij. ipſe ait: Hoc facite ī meā cōmemorationē. Et Paul⁹. i. Coꝝ. xi. ait: Quotienſcūqꝫ māducabitis panē hūc ⁊ calicē bibetis: mortem dñi annūciabitis donec veniat. Et idē ponitꝭ ī ſnīa de ꝯſe. di. ij. c. ſcriptura. c. q: paſſus. c. ſemel xp̄s. c. ſemel īmolat⁹ ⁊. c. in xp̄o. ⁊. c. q: corpus. Euſebius ita loquitꝭ: Q: corpus ita aſſumptū ablaturus erat ab oculis ⁊ illaturus ſyderib⁹: neceſſariū erat vt die cene ſacrm̄ nobis ſui corporis ⁊ ſanguinis ꝯſecraret vt coleretꝭ iugiter ꝑ myſteriū qđ ſemel offerebatꝭ in ꝑciū: vt q: quotidiana ⁊ indefeſſa currebat ꝓ omniū ſalute redemptio: perpetua eſſet redēptionis oblatio: ⁊ perennis victima illa iugiter viueret in memoria: ⁊ ſemꝑ pſens eēt in gratia. hec ille. Cū ergo ſacrm̄ hoc venerabile fideliter ⁊ deuote ſumptū xp̄ꝫ paſſum ad mentem reuocet: ingratiſ-